

Raziyeh Khodayari, 08-677 27 13
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

registrator@energimyndigheten.se
hbk@energimyndigheten.se

dnr: 2022-006668

Remiss av rapporten: Verifiering av markkriterier för svensk agrobiomassa

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Vi tackar för möjligheten att avge remissvar.

Sammanfattning

Det finns en mycket stor potential för biomassa som varken skördas på skogsmark eller på åkermark. Promemorian har inte tillräckligt hanterat de osäkerheter som finns kring den typ av biomassa.

Det behövs förtydliganden om biomassa som skördas på jordbruksmark enligt den definition som ges i promemorian, men som inte är skörderester eller odlade energigrödor (salix och poppel).

Energimyndigheten bör ta fram ett förenklat rapporteringsverktyg för biomassa från salix och poppel.

Det är alltför osäkert om det går att likställa primary forest i REDII med de relativt grovt skattade arealerna naturskog i Skogsutredningen. Översättningen i REDII, dvs från primary forest till naturskog bör uttolkas med stor försiktighet i genomförandet av REDII. Energiföretagen avstyrker därför denna tolkning, och föreslår att Energimyndigheten i stället hänvisar till att det pågår ett arbete med att förtydliga definitionen.

Detaljerade synpunkter

Biomassa som varken skördas på skogsmark eller på åkermark

Enligt promemorian definieras agrobiomassa som biomassa producerad på jordbruksmark, och med jordbruksmark avses åkermark, betesmark och slätteräng. Skogsbiomassa är biomassa producerad på skogsmark enligt skogsvårdslagens definition.

I Energimyndighetens vägledning (ER 2021:33) anges på sidan 53 - 54 att "salix och poppel odlat på jordbruksmark" och "biomassa från betesmarker" är att betrakta som övrig agrobiomassa och omfattas av markkriterier, medan "parkavfall" och "biomassa från underhåll av infrastruktur och tätortsmark" är att betrakta som annan restprodukt eller avfall och därför inte omfattas av markkriterier.

Det bör tydliggöras i vägledningen att även biomassa som uppkommer kring annan bebyggelse än tätortsmark borde kunna inkluderas i "annan restprodukt eller avfall". Det kan exempelvis gälla träd kring spridd bebyggelse utanför tätorter på ställen där det sker omfattande igenväxning med sly, buskar och träd på mark som inte är skogsmark och inte heller används som jordbruksmark idag.

Klargörande av övrig biomassa som skördas på jordbruksmark

Utöver biomassa som skördas på betesmark uppkommer det biomassa i anslutning till åkermark. I promemorian förs en diskussion om skogsbryn (sid 14) och andra trädbärande element i odlingslandskapet. Det framgår inte tydligt om den biomassa som produceras ska betraktas som agrobiomassa, skogsbiomassa eller "annan restprodukt eller avfall". En kategori som inte omnämns är buskar och träd i och längs diken.

Jordbrukaren måste med jämna mellanrum röja i gränzonen mellan åker och skog, i diken, vid åkerholmar och längs vägar och all denna röjningsved blir biomassa för energiändamål. Det är viktigt att den kan användas utan att markägaren behöver göra en byråkratisk rapportering för markkriterier, kriterier för minskade växthusgasutsläpp och spårbarhet för denna biomassa.

Det behövs också ett klargörande av hur växthusgasutsläppen från agrobiomassa ska beräknas på ett enkelt sätt. I Förnybartdirektivet och hållbarhetslagen finns standardvärden för "flis från restprodukter från skogsbruk". Dessa standardvärden måste också kunna användas för flis från biomassa från betesmarker och jämförlig biomassa som kommer från jordbruksmark. För salix och poppel finns standardvärden som kan användas.

Förenklat rapporteringsverktyg för biomassa från salix och poppel

I Klimatpolitiska vägvalsutredningens betänkande (SOU 2020:4) framhålls etablering av salixodling på 40 000 hektar åker som en möjlig åtgärd för ökad kolinlagring på jordbruksmark. Svenska företag, forskare och myndigheter har gjort stora insatser för att utveckla energiskogsodling som ett rationellt och högproduktivt system för att producera biomassa på åker. Tillförseln av salixflis har minskar kraftigt under senare år samtidigt som poppel och andra snabbväxande lövträd har etablerats som alternativ till salix under de senaste åren.

Genom att energiskogsbränslen klassificeras som agrobränslen omfattas de av ett mer komplext regelverk än skogsbränslen. Risken är stor att värmeverk som är rapporteringsskyldiga avstår från att köpa salixflis om man uppfattar att rapporteringen är för komplicerad. Inom EU förbereds reviderade hållbarhetskriterier som kan innebära att även små värmeverk i framtiden måste rapportera. Det kan leda till att salixodlarna får ytterligare minskad avsättning för sin flis. Energiföretagen Sverige föreslår att Energimyndigheten tar fram en förenklad rapporteringsmall för salix.

Definitionen av urskog och naturskog

På sidan 11 står det att *"Definitionen av naturskog i 2 kap. 2 § a) hållbarhetslagen följer fortfarande definitionen av naturskog i förnybartdirektivet¹⁵ och är i linje med den internationella definitionen av Primary forest. Definitionen i förnybartdirektivet och i hållbarhetslagen omfattar dock inte bara skog (forest) utan även annan trädbevuxen mark (other wooded land) vilket skiljer den från den internationella definitionen."*

Inom EU arbetar man med att ta fram riktlinjer för definitioner av "primary forest" (urskog) och "old-growth forest" (naturskog). Energiföretagen anser att de nya definitionerna utgör grunden för EUs skogspolitik varför de bör ges företräde framför tidigare översättningar av REDII.

Det är alltför osäkert om det går att likställa primary forest i REDII med de relativt grovt skattade arealerna naturskog i Skogsutredningen. Översättningen i REDII, det vill säga från "primary forest" till "naturskog" bör uttolkas med stor försiktighet i genomförandet av REDII.

Energiföretagen avstyrker därför denna tolkning, och föreslår att Energimyndigheten i stället hänvisar till att det pågår ett arbete med att förtydliga definitionen. På så sätt kan man undvika missförstånd bland svenska aktörer och i kontakten med EU.

Stockholm 13 oktober 2022

Åsa Pettersson

vd, Energiföretagen Sverige